(อม.๓๔) คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๓๒/๒๕๖๗ คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๖/๒๕๖๘

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๖ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๘

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง ระหว่าง นายสมคิด อ่อนแก้ว ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหาร ส่วนตำบลบางกุ้ง อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง (ครั้งที่ ๑) เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ และพ้นจากตำแหน่ง (ครั้งที่ ๑) เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางกุ้ง อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง (ครั้งที่ ๒) เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ จงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนา ไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่ง (ครั้งที่ ๑) และกรณีเข้ารับตำแหน่ง (ครั้งที่ ๒) ขอให้พ้นจากตำแหน่งและให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับให้ลงโทษ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑), ๑๖๗ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๑

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

พิเคราะห์คำร้องประกอบเอกสารท้ายคำร้องและคำให้การรับสารภาพของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางกุ้ง อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง (ครั้งที่ ๑) เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ และพ้นจากตำแหน่ง (ครั้งที่ ๑) เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายก องค์การบริหารส่วนตำบลบางกุ้ง อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง (ครั้งที่ ๒) เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ ผู้ถูกกล่าวหาจึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง (ครั้งที่ ๑) เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ (ครบกำหนดอายุความดำเนินคดีแล้ว) กรณีพ้นจากตำแหน่ง (ครั้งที่ ๑) ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันถัดจากวันพ้นตำแหน่ง ครบกำหนด ภายในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ขยายระยะเวลายื่นออกไปอีก ๓๐ วัน ถึงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๔ และกรณีเข้ารับตำแหน่ง (ครั้งที่ ๒) ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันถัดจากวันเข้ารับตำแหน่ง ครบกำหนด ภายในวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ คดีนี้ผู้ร้องบรรยายว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ และกรณีเข้ารับตำแหน่งภายในวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบให้ถูกต้องครบถ้วน ภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแล้ว ผู้ถูกกล่าวหาได้ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่ง (ครั้งที่ ๑) (ล่วงพ้นกำหนดเวลา ๔๒๐ วัน) และกรณีเข้ารับตำแหน่ง (ครั้งที่ ๒) (ล่วงพ้นกำหนดเวลา ๓๓๖ วัน) พฤติการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาจงใจเพิกเฉยต่อหน้าที่ ที่ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย และมีเจตนาหลีกเลี่ยงเพื่อไม่ให้ผู้ร้องตรวจสอบเป็นการละเลย และไม่ใส่ใจต่อหน้าที่ จึงฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบดังกล่าว ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องเป็นคดีนี้ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมืองมีคำสั่งรับคำร้องนี้ไว้พิจารณาเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๘ โดยมิได้มีคำสั่งเป็นอย่างอื่น ผู้ถูกกล่าวหาจึงต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่นับแต่วันดังกล่าวจนกว่าจะมีคำพิพากษา

ปัญหาต้องวินิจฉัยมีว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินหรือหนี้สินและเอกสารประกอบ ต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มา แห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางกุ้ง อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง (ครั้งที่ ๑) และกรณีเข้ารับตำแหน่งดังกล่าว (ครั้งที่ ๒) หรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหา ดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางกุ้ง จึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐในตำแหน่งรองผู้บริหารท้องถิ่น

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตร ที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๒ (๙) และมาตรา ๑๐๕ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิก สภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ (๙) พ.ศ. ๒๕๖๑ เมื่อผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ ทั้งกรณีพ้นจากตำแหน่ง (ครั้งที่ ๑) และกรณีเข้ารับตำแหน่ง (ครั้งที่ ๒) ให้ถูกต้องครบถ้วนภายในกำหนด แต่ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบเกินเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีพ้นจากตำแหน่ง (ครั้งที่ ๑) (ล่วงพ้นกำหนดเวลา ๔๒๐ วัน) และกรณีเข้ารับตำแหน่ง (ครั้งที่ ๒) (ล่วงพ้นกำหนดเวลา ๓๓๖ วัน) และเป็นเวลาที่ผู้ร้องได้แจ้งข้อกล่าวหาแก่ผู้ถูกกล่าวหาแล้ว แม้ผู้ถูกกล่าวหา จะอ้างเหตุโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ การเจ็บป่วยของบุตรชาย ปรับปรุงซ่อมแซมบ้านและเอกสารบางส่วน สูญหายมานั้นก็ตาม ก็ไม่เป็นเหตุผลเพียงพอที่นำมากล่าวอ้างเพื่อหักล้างหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายได้ เมื่อผู้ถูกกล่าวหาจงใจเพิกเฉยต่อหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย และมีเจตนาหลีกเลี่ยง เพื่อไม่ให้ผู้ร้องตรวจสอบเป็นการละเลยและไม่ใส่ใจต่อหน้าที่ มีผลเท่ากับผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นบัญชี แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องตามกฎหมาย พฤติการณ์แสดงให้เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหา ไม่ใส่ใจต่อหน้าที่อันสำคัญตามกฎหมายที่จะต้องปฏิบัติโดยเคร่งครัด เพื่อให้เกิดการตรวจสอบการใช้ อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยมีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น ประกอบกับผู้ถูกกล่าวหา ให้การรับสารภาพ จึงรับฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ ต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มา แห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางกุ้ง (ครั้งที่ ๑) และกรณีเข้ารับตำแหน่งดังกล่าว (ครั้งที่ ๒) มีผลทำให้ผู้ถูกกล่าวหาต้องพ้นจากตำแหน่งรองนายก องค์การบริหารส่วนตำบลบางกุ้ง นับแต่วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๘ ซึ่งเป็นวันหยุดปฏิบัติหน้าที่ โดยผลของกฎหมาย และถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตลอดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม และเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจไม่ยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ

ต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มา แห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน ตามมาตรา ๑๖๗ ด้วย

พิพากษาว่า นายสมคิด อ่อนแก้ว ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพันจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางกุ้ง (ครั้งที่ ๑) และกรณีเข้ารับตำแหน่งดังกล่าว (ครั้งที่ ๒) ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางกุ้ง (ครั้งที่ ๒) นับแต่วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๘ ซึ่งเป็นวันหยุดปฏิบัติหน้าที่โดยผลของกฎหมาย ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป ตามมาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม กับมีความผิดตามมาตรา ๑๖๗ การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไป ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำคุกกระทงละ ๒ เดือน และปรับกระทงละ ๘,๐๐๐ บาท รวม ๒ กระทง ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์ แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กระทงละกึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุกกระทงละ ๑ เดือน และปรับกระทงละ ๔,๐๐๐ บาท รวม ๒ กระทง เป็นจำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้ มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับ ให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๘, ๓๐.

นายภัฏ วิภูมิรพี

นายสุจินต์ เชียวชาญศิลป์	นายปรีชา เชิดชู
นายชัยฤทธิ์ เทวะผลิน	นายพงษ์เดช วานิชกิตติกูล
นางสาวอารีย์พร วงศ์จันทร	นายทินกร ก่อเพียรเจริญ
นายอธิคม อินทุภูติ	นายสุภัทร์ สุทธิมนัส